

द्विप् लोपो व्योर्वलि [पा० ६. १. ६६.] यलोपः । जागृविः जागरणशीलः कर्मणि सावधानः । सुदक्षः शोभनो दक्ष उत्साहो यस्य अतिकुशलो वा । धृतप्रतीकः धृतं प्रतीके मुखे यस्य । शुचिः शुद्धः बहूनि कृवीषि भक्षयन्नपि उद्दिष्टो न स्यात् शोधको वा ॥ २७ ॥

त्वामग्नेऽअङ्गिरसो गुहा हितमन्वविन्दजिह्वश्रियाणां वने-वने ।

स जायसे मथ्यमानः सहो महत्त्वामाहुः सहस्रपुत्रमङ्गिरः ॥ २८ ॥

हे अग्ने अङ्गिरसः अङ्गिरोवंशोद्भवा ऋषयस्त्वामन्वविन्दन् लेभिरे अन्विष्य प्रापुरित्यर्थः । किम्भूतं त्वां गुहा गुहायां निगूढे प्रदेशे हितं स्थितमप्सु प्रविष्टमित्यर्थः अग्निर्देवेभ्य उदक्रामत्सोऽप आविशदित्यादिश्रुतेः (54.) सुपां सुलुगिति [पा० ७. १. ३१.] गुहाशब्दात्सप्तमीलोपः । हे अग्ने पुनर्नष्टं त्वां वने-वने शिश्रियाणां नानावनस्पतिषु श्रितमङ्गिरसोऽन्वविन्दन् नित्यवीप्सयोरिति [पा० ८. १. ४.] वनेपदस्य द्विवम् । अयतेः शानचि बहुलं हृन्दसीति [पा० २. ४. ७६.] शपः झुः द्वित्वं च । यं त्वामङ्गिरसोऽलभत स त्वं जायसेऽधुनाप्यरणिभ्य उत्पद्यसे । कीदृशः महत्सहः महता बहुना सहसा बलेन मथ्यमानः महत्सहःशब्दाभ्यां तृतीया-लोपः । मथ्यमानो जायसेऽइत्यर्थः । हे अङ्गिरः अग्ने अत एव सहसो बलस्य पुत्रं त्वामाहुः वदन्ति मुनयः बलेन मन्यनाज्जायमानत्वाद्वलपुत्रं (55.) वदन्तीत्यर्थः ॥ २८ ॥

सखायः सं वः सम्यच्चमिषः स्तोमं चाग्रये ।

वर्षिष्ठाय क्षितीनामृजी नष्टे सहस्वते ॥ २९ ॥

का० [१७. १२. १.] अपरास्ताभ्योऽनुष्टुभः सखायः समिति । जगतीभ्योऽपरास्ति-सोऽनुष्टुप्संज्ञेष्टकाः प्राञ्जुष उपदधाति सखाय इत्यृक्कयेणेति सूत्रार्थः ॥ तिस्रोऽनुष्टुभः । ऋत्विजः प्रति यज्ञमानो ब्रूते हे सखायः ऋत्विजः सम्यच्च समीचीनमिषं हविर्लक्षणमन्नं समीचीनं स्तोमं चाग्रये वः यूयं सम्पादयत अन्यर्थं हविः कुरुत त्रिवृत्पञ्चदशादिस्तोमं च वदन्तीत्यर्थः । व्यत्ययेन प्रथमास्थाने द्वितीयाबहुवचनं कृत्वा वसदिशे व इति । समित्युपसर्गस्यापेक्षितः क्रियाशेषोऽध्याहृतव्यः । कीदृ-